# YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä joulukuuta 2001 *

Asiassa T-44/98,

**Emesa Sugar (Free Zone) NV,** kotipaikka Oranjestad (Aruba), edustajanaan asianajaja G. van der Wal, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

**Euroopan yhteisöjen komissio,** edustajanaan P. J. Kuijper ja T. Van Rijn, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jota tukevat

**Euroopan unionin neuvosto,** asiamiehinään J. Huber ja G. Houttuin,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

Espanjan kuningaskunta, asiamiehinään M. López-Gonís Gallego ja R. Silva de Lapuerta, prosessiosoite Luxemburgissa,

Ranskan tasavalta, asiamiehenään K. Rispal-Bellanger, prosessiosoite Luxemburgissa,

ja

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään R. Magrill, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan Hoofdproductschap Akkerbouw'lle osoitetun, 23.12.1997 tehdyn komission päätöksen (VI/51329), jolla hylättiin eräiden CN-koodeihin 1701, 1702, 1703 ja 1704 kuuluvien tuotteiden tuontitodistusten myöntämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä AKT/MMA-alkuperän kasautumisen vuoksi 17 päivänä joulukuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2553/97 (EYVL L 349, s. 26) nojalla tehty hakemus tuontitodistusten myöntämisestä 3 010 tonnille sokeria,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit K. Lenaerts ja M. Jaeger,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.5.2001 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

**tuomion**

## Asiaa koskeva lainsäädäntö

1 EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan r alakohdassa (josta on muutettuna tullut EY 3 artiklan 1 kohdan s alakohta) määrätään, että yhteisön toimintaan sisältyy merentakaisten maiden ja alueiden (jäljempänä MMA) assosiaatio "kaupankäynnin lisäämiseksi sekä yhteiset pyrkimykset taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi".

2 Aruba kuuluu MMA:ihin.

3 Näiden viimeksi mainittujen assosiaatiosta yhteisöön määrätään EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa.

4 EY:n perustamissopimuksen 131 artiklan toisessa ja kolmannessa kohdassa (joista on muutettuina tullut EY 182 artiklan toinen ja kolmas kohta) määrätään seuraavaa:

"Assosioinnin tavoitteena on edistää maiden ja alueiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja vahvistaa läheiset taloudelliset suhteet niiden ja koko yhteisön välille.

Tämän sopimuksen johdanto-osassa mainittujen periaatteiden mukaisesti assosioinnin tarkoituksena on ensisijaisesti edistää näiden maiden ja alueiden väestön etuja ja vaurautta, jotta ne voivat saavuttaa sen taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kehityksen, johon ne pyrkivät."

5 EY:n perustamissopimuksen 132 artiklassa (josta on tullut EY 183 artikla) esitetään tiettyjä tavoitteita, joihin kuuluu muun muassa se, että jäsenvaltiot soveltavat "kaupankäynnissään maiden ja alueiden kanssa samaa järjestelmää kuin tämän sopimuksen mukaan keskinäisessä kaupankäynnissään".

6 EY:n perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 184 artiklan 1 kohta) määrätään, että MMA:ista peräisin olevien, jäsenvaltioihin tuotavien tavaroiden tullit poistetaan kokonaan, kuten ne on poistettu jäsenvaltioiden välillä asteittain tässä sopimuksessa määrätyn mukaisesti.

7 EY:n perustamissopimuksen 136 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 187 artikla) määrätään seuraavaa:

"Tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan ensimmäisen viiden vuoden jakson osalta maiden ja alueiden sekä yhteisön välistä assosiointia koskevat säännöt ja menettely vahvistetaan tähän sopimukseen liitetyssä soveltamissopimuksessa.

Ennen edellisessä kohdassa tarkoitetun sopimuksen voimassaoloajan päättymistä neuvosto antaa saatujen kokemusten ja tämän sopimuksen periaatteiden pohjalta yksimielisesti uutta jaksoa koskevat säännökset."

8 Perustamissopimuksen 136 artiklan toisen kohdan nojalla neuvosto teki 25.2.1964 päätöksen 64/349/ETY (EYVL 1964, 93, s. 1472) MMA:iden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön. Päätöksellä korvattiin MMA:iden assosiointia koskeva, perustamissopimuksen liitteenä oleva viideksi vuodeksi tehty soveltamissopimus 1.6.1964 alkaen eli siitä päivästä alkaen, jona Yaoundéssa 20.7.1963 allekirjoitettu, yhteisön tukien rahoituksesta ja hoidosta tehty sisäinen sopimus tuli voimaan.

9 Tehtyään useita päätöksiä tämän saman tarkoituksen toteuttamiseksi neuvosto teki 25.7.1991 päätöksen 91/482/ETY MMA:iden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön (EYVL L 263, s. 1; jäljempänä MMA-päätös), jota sen 240 artiklan 1 kohdan mukaan sovelletaan 10 vuoden ajan 1.3.1990 lähtien. Saman artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa määrätään kuitenkin, että neuvosto vahvistaa ennen ensimmäisen viiden vuoden määräajan päättymistä yksimielisesti komission ehdotuksesta tarvittaessa paitsi yhteisön rahoitustuen seuraavalle viisivuotiskaudelle myös mahdolliset MMA:iden assosiaatiota yhteisöön koskevat muutokset. Näin menetellen neuvosto teki 24.11.1997 päätöksen 97/803/EY MMA-päätöksen välitarkistuksesta (EYVL L 329, s. 50).

10 MMA-päätöksen 101 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se oli alkuperäisessä muodossaan, määrättiin seuraavaa:

"Tuotaessa MMA:ista peräisin olevia tuotteita yhteisöön ne vapautetaan tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista."

11 Tämän saman päätöksen 102 artiklassa määrättiin seuraavaa:

"Yhteisö ei sovella määrällisiä rajoituksia eikä toteuta vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä MMA:ista peräisin olevien tuotteiden tuontiin."

12 MMA-päätöksen 108 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa viitataan päätöksen liitteeseen II (jäljempänä liite II) alkuperätuotteiden ja niihin liittyvien hallinnollisten yhteistyötoimenpiteiden käsitteiden määrittelemiseksi. Kyseisen liitteen 1 artiklan mukaan tuotteen katsotaan olevan peräisin MMA:ista, yhteisöstä tai Afrikan, Karibian tai Tyynenmeren valtioista (jäljempänä AKT-valtiot), jos se on niissä kokonaan tuotettu tai jos sitä on niissä riittävästi käsitelty.

13 Liitteessä II olevan 3 artiklan 3 kohdassa on luettelo valmistus- tai käsittelytoimista, joita pidetään riittämättöminä antamaan MMA:ista peräisin olevalle tuotteelle alkuperäaseman.

14 Liitteessä II olevan 6 artiklan 2 kohdassa säädetään kuitenkin seuraavaa:

"Jos — — AKT-valtioissa kokonaan tuotettuihin tuotteisiin kohdistuu MMA:issa käsittely- tai valmistustoimia, ne katsotaan MMA:issa kokonaan tuotetuiksi tuotteiksi".

15 Liitteessä II olevan 6 artiklan 4 kohdan mukaan edellä mainittua "AKT/MMA-alkuperän kasautumista koskevaa sääntöä" sovelletaan "kaikessa MMA:issa toteutettavassa valmistuksessa tai käsittelyssä, 3 artiklan 3 kohdassa luetellut toimet mukaan lukien".

16 Päätöksessä 97/803/EY rajoitetaan AKT/MMA-alkuperän kasautumista koskevan säännön soveltamista MMA:ista peräisin olevan sokerin osalta.

17 Neuvosto esittää päätöksen 97/803/EY johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa seuraavaa:

"[MMA-päätöksellä] toteutettu MMA:ista peräisin olevien kaikkien tuotteiden vapaa markkinoille pääsy sekä AKT-valtioista ja MMA:ista peräisin olevien tuotteiden alkuperän kasautumisen säilyttäminen ovat johtaneet toteamaan sen vaaran, että yhteisön kahden politiikan, MMA:iden kehittämisen ja yhteisen maatalouspolitiikan, tavoitteet ovat ristiriidassa keskenään; tiettyjen yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvien tuotteiden osalta yhteisön markkinoilla esiintyneet vakavat häiriöt ovatkin useita kertoja johtaneet suojatoimenpiteiden toteuttamiseen; uusien häiriöiden estämiseksi olisi toteutettava toimenpiteitä sellaisen, kaupan säännöllisyydelle suotuisan rakenteen määrittelemiseksi, joka olisi yhteensopiva yhteisen maatalouspolitiikan kanssa."

18 Tämän tavoitteen saavuttamiseksi MMA-päätökseen lisättiin päätöksellä 97/803/EY 108 b artikla, jonka nojalla AKT/MMA-alkuperän kasautuminen myönnetään vuosittain tietylle määrälle sokeria. Kyseisen 108 b artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Liitteessä II olevassa 6 artiklassa tarkoitettu AKT/MMA-alkuperän kasautuminen myönnetään vuosittain 3 000 tonnin määrälle — — sokeria.

2. AKT/MMA-alkuperän kasautumista koskevien sääntöjen täytäntöönpanemiseksi sokerin muotoilun paloiksi tai värjäyksen katsotaan riittävän antamaan tuotteille MMA-alkuperäaseman" (tässä ei kuitenkaan mainita sokerin jauhamista ("milling")).

19 Komissio antoi 17.12.1997 asetuksen (EY) N:o 2553/97 eräiden CN-koodeihin 1701, 1702, 1703 ja 1704 kuuluvien tuotteiden tuontitodistusten myöntämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä AKT/MMA-alkuperän kasautumisen vuoksi (EYVL L 349, s. 26). Tässä asetuksessa säädetään, että MMA-päätöksen 108 b artiklassa tarkoitetun sokerin, jolle myönnetään AKT/MMA-alkuperän kasautuminen, tuonti edellyttää tuontitodistuksen jättämistä.

20 Asetus N:o 2553/97 tuli sen 8 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan voimaan 19.12.1997. Asetusta sovelletaan sen 8 artiklan toisen kohdan nojalla 1.1.1998 alkaen. Asetuksen 8 artiklan kolmannessa kohdassa säädetään kuitenkin siirtymäkaudesta seuraavasti:

"Toimivaltaiset viranomaiset myöntävät — joulukuun 10 ja 31 päivän 1997 välisenä aikana jätetyt [MMA-päätöksen 108 b artiklassa tarkoitettuja tuotteita koskevat] tuontitodistushakemukset niiden jättämisjärjestyksessä ja yhteisön

3 000 tonnin enimmäismäärän rajoissa saatuaan komission yksiköiltä siihen luvan."

## Tosiseikat, asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

21 Kantaja on huhtikuusta 1997 lähtien harjoittanut toimintaa Aruban saarella sijaitsevassa sokerin jatkojalostamossa ja vienyt sokeria yhteisöön. Tehtaan vuotuinen kapasiteetti on kantajan mukaan vähintään 34 000 tonnia sokeria. Koska Aruba ei tuota sokeria, kantaja ostaa valkoisen sokerin AKT-valtioissa sijaitsevista ruokosokerin jalostamoista. Ostettu sokeri kuljetetaan Aruballe, jossa siihen kohdistetaan ennen yhteisöön viemistä valmistus- ja käsittelytoimia.

22 Kantaja teki 19.12.1997 Alankomaiden toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle Hoofdproductschap voor Akkerbouwproductenille (jäljempänä HPA) tuontitodistushakemuksen 3 010 tonnille Arubalta peräisin olevaa sokeria. Kyse oli AKT-valtioista tuodusta sokerista, jota käsitellään Aruballa sijaitsevissa kantajan laitoksissa. HPA siirsi tämän hakemuksen komissiolle 22.12.1997.

23 Komissio ilmoitti HPA:lle 23.12.1997 tehdyllä päätöksellä (VI/51329; jäljempänä riidanalainen päätös), että hakemus jätettiin asetuksen N:o 2553/97 8 artiklan nojalla tutkimatta siitä syystä, että se koski enimmäismäärän ylittävää määrää.

24 HPA ilmoitti kantajalle 24.12.1997 päivätyllä kirjeellä päätöksestään jättää kantajan hakemus tutkimatta asetuksen N:o 2553/97 8 artiklan nojalla.

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 10.3.1998 toimittamallaan kannekirjelmällä kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen, jossa vaaditaan riidanalaisen päätöksen kumoamista.

26 Lisäksi kantaja on pyytänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 10.4.1998 saapuneeksi kirjatulla erillisellä asiakirjalla, että riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanoa lykätään EY:n perustamissopimuksen 185 artiklan (josta on tullut EY 242 artikla) nojalla siihen asti, kunnes ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ratkaissut pääasian, ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättää EY:n perustamissopimuksen 186 artiklan (josta on tullut EY 243 artikla) nojalla välitoimista, joilla komissiota kielletään tänä samana aikana soveltamasta joko asetuksen N:o 2553/97 säännöksiä tai muutetun MMA-päätöksen 108 b artiklaa taikka molempia, siltä osin kuin näillä säännöksillä ja määräyksillä rajoitetaan MMA:ista peräisin olevan sokerin tuontia yhteisöön.

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti hylkäsi nämä hakemukset asiassa T-44/98 R, Emesa Sugar vastaan komissio, 14.8.1998 antamallaan määräyksellä (Kok. 1998, s. II-3079).

28 Neuvosto ja Espanjan kuningaskunta hyväksyttiin 7.7.1998 annetulla määräyksellä, Ranskan tasavalta hyväksyttiin 9.7.1998 annetulla määräyksellä ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta hyväksyttiin 21.10.1998 annetulla määräyksellä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 115 artiklan nojalla tekemiensä väliintulohakemusten mukaisesti väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia.

29 Ranskan tasavaltaa lukuun ottamatta väliintulijat antoivat väliintulokirjelmänsä, ja pääasian asianosaisia pyydettiin esittämään huomautuksensa niistä.

30 Edellä 27 kohdassa mainittu, asiassa Emesa Sugar vastaan komissio annettu määräys kumottiin kantajan siitä tekemän valituksen johdosta yhteisöjen tuomioistuimen presidentin asiassa C-364/98 P(R), Emesa Sugar vastaan komissio, 17.12.1998 antamalla määräyksellä (Kok. 1998, s. I-8815), ja asia palautettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen.

31 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-44/98 R II, Emesa Sugar vastaan komissio, 30.4.1999 antamalla määräyksellä (Kok. 1999, s. II-1427) kantajalle annettiin lupa tuoda yhteisöön määräyksen antamispäivää seuraavien kuuden kuukauden aikana 7 500 tonnia sellaista jauhettua sokeria, johon sovelletaan AKT/MMA-kasautumisjärjestelmää, sillä edellytyksellä, että kantaja antaa vakuudeksi pankkitakauksen, joka on 28 Yhdysvaltain dollaria jokaiselta tuodulta sokeritonnilta. Välitoimen voimassaoloa jatkettiin 29.2.2000 saakka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-44/98 R II, Emesa Sugar vastaan komissio, 29.9.1999 antamalla määräyksellä (Kok. 1999, s. II-2815). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-44/98 R II, Emesa Sugar vastaan komissio, 6.4.2000 antamalla määräyksellä (Kok. 2000, s. II-1941) kieltäydyttiin jatkamasta välitoimen voimassaoloa edelleen ja määrättiin vakuus vapautettavaksi yhteisön hyväksi.

32 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kumoamiskanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut

34 Neuvosto ja Espanjan kuningaskunta vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kumoamiskanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

35 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkää kumoamiskanteen perusteettomana.

36 Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhagen (Alankomaat) puheenjohtaja pyysi yhteisöjen tuomioistuimelta EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla ennakkoratkaisua päätöksen N:o 97/803/EY pätevyydestä (asia C-17/98).

37 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti 11.2.1999 antamallaan määräyksellä lykätä asian T-44/98 käsittelyä, kunnes yhteisöjen tuomioistuin on antanut lainvoimaisen tuomion asiassa C-17/98.

38 Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa C-17/98, Emesa Sugar, 8.2.2000 antamassaan tuomiossa (Kok. 2000, s. I-675), että esitettyjen kysymysten tarkastelussa ei ollut ilmennyt seikkoja, joilla olisi vaikutusta päätöksen 97/803/EY pätevyyteen.

39 Asianosaisia pyydettiin 29.2.2000 päivätyllä kirjeellä esittämään huomautuksensa oikeudenkäynnin jatkamisesta nyt käsiteltävässä asiassa.

40 Kantaja väitti 31.3.2000 päivätyssä kirjelmässään, että edellä 38 kohdassa mainitussa asiassa Emesa Sugar annetussa tuomiossa esitetty yhteisöjen tuomioistuimen arviointi päätöksen 97/803/EY pätevyydestä perustuu virheellisille tosiseikoille. Lisäksi tämä tuomio on ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan vastainen, sillä kantaja ei voinut yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevan oikeudenkäynnin aikana esittää huomautuksiaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksesta. Joka tapauksessa asiaa on käsitelty yhteisöjen tuomioistuimessa vain päätöksen 97/803/EY osalta eikä asetuksen N:o 2553/97 osalta. Kantaja on vaatinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta jatkamaan esillä olevan asian kirjallista käsittelyä ja pyytämään asianosaisia esittämään huomautuksensa edellä mainitussa asiassa Emesa Sugar annettua tuomiota koskevasta asiakysymyksestä.

41 Komissio ja neuvosto ovat 24.3.2000 ja 29.3.2000 päivätyissä kirjeissään esittäneet, että päätöksen 97/803/EY osalta tehty lainvastaisuusväite on jäänyt vaille kohdetta, sillä yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut tämän päätöksen pätevyyden edellä 38 kohdassa mainitussa asiassa Emesa Sugar antamassaan tuomiossa. Asian käsittelyä on siis jatkettava, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ratkaisee asetuksen N:o 2553/97 pätevyyden.

42 Kantajaa pyydettiin 24.5.2000 päivätyllä kirjeellä toimittamaan täydentävä kirjelmä edellä 38 kohdassa mainitussa asiassa Emesa Sugar annettua tuomiota koskevasta asiakysymyksestä. Kantaja toimitti kirjelmänsä 9.10.2000, ja komissio ja neuvosto esittivät sitä koskevat huomautuksensa 21.2.2001 päivätyillä kirjelmillään.

43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Työjärjestyksen 64 artiklassa tarkoitettuna prosessinjohtotoimena asianosaisille esitettiin tiettyjä kirjallisia kysymyksiä, joihin ne vastasivat määräajassa.

44 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 15.5.2001 pidetyssä istunnossa.

## Sovellettavat oikeussäännöt

45 Kantaja väittää, että riidanalaisella päätöksellä ei ole oikeudellista perustaa, sillä se perustuu komission kahteen lainvastaiseen säädökseen eli päätökseen 97/803/EY ja asetukseen N:o 2553/97, joista kantaja tekee lainvastaisuusväitteitä.

### *Päätöksen 97/803/EY väitetty lainvastaisuus*

46 Kantaja vetoaa lainvastaisuusväitteensä tueksi viiteen perusteeseen. Ensimmäinen peruste koskee "lukitsemisjärjestelmän", jonka mukaan MMA:ille asteittain toteutettavan assosiaation yhteisöön edetessä jo myönnettyjä etuja ei voitaisi enää asettaa kyseenalaisiksi, vastaista rikkomista. Toinen peruste koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista. Kolmas peruste koskee MMA-päätöksen 240 artiklan rikkomista ja neljäs peruste koskee oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista. Viides peruste koskee puolestaan EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) rikkomista.

47 On huomattava, että kantaja toistaa ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä perusteessa ne väitteet, jotka se on esittänyt myös asiassa T-43/98, Emesa Sugar vastaan neuvosto. Nämä väitteet on hylättävä niillä samoilla perusteilla, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt kyseisessä asiassa tänä samana päivänä antamassaan tuomiossa.

48 MMA-päätöksen 240 artiklan ja perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskevia perusteita on kuitenkin tutkittava.

MMA-päätöksen 240 artiklan rikkomista koskeva peruste

49 Kantaja huomauttaa, että päätös 97/803/EY on tehty 24.11.1997. Neuvostolla ei MMA-päätöstä marraskuussa 1997 tarkistaessaan ollut oikeutta vedota MMA-päätöksen 240 artiklan 3 kohdassa sille annettuun toimivaltaan. Tämän artiklan nojalla neuvostolla ei nimittäin ollut oikeutta tarkistaa kyseistä päätöstä 1.3.1995 jälkeen. Kantaja väittää, että se, että MMA-päätöksen voimassaoloaika oli 10 vuotta, toisin kuin aikaisempien MMA-päätösten voimassaoloaika, joka oli viisi vuotta, perustuu yhtäältä MMA-päätöksellä saavutettuun huimaan kehitykseen perustamissopimuksen 131 ja 132 artiklassa esitettyjä tavoitteita toteutettaessa ja toisaalta pyrkimykseen taata sijoittajille, että niihin sovellettavia oikeussääntöjä sovelletaan riittävän kauan tietyn kaupallisen ja teollisen toiminnan kehittämiseksi. MMA-päätöstä siis voitiin ennen sen voimassaoloajan päättymistä tarkistaa vain sen määräyksissä nimenomaisesti vahvistetuissa tilanteissa.

50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että yhteisöjen tuomioistuin on jo hylännyt tämän väitteen edellä 38 kohdassa mainitussa asiassa Emesa Sugar

antamassaan tuomiossa. Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin todennut, että "vaikka MMA-päätöksen 240 artiklan 3 kohdassa määrätään, että ennen ensimmäisen viisivuotiskauden päättymistä neuvosto tarvittaessa päättää mahdollisista MMA:iden assosiointia yhteisöön koskevista muutoksista, tällä määräyksellä ei kuitenkaan voida — — viedä neuvostolta sillä suoraan perustamissopimuksen nojalla olevaa toimivaltaa muuttaa niitä toimia, jotka se on toteuttanut perustamissopimuksen 136 artiklan nojalla kaikkien perustamissopimuksen 132 artiklassa lueteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi" (tuomion 33 kohta).

51 Koska kantaja ei ole esittänyt 9.10.2000 päivätyissä täydentävissä huomautuksissaan moitteita edellä 38 kohdassa mainitussa asiassa Emesa Sugar annetun tuomion kyseisestä kohdasta, tämä peruste on hylättävä.

Perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskeva peruste

52 Kantaja väittää, että MMA:iden ja yhteisön välistä kaupallista järjestelyä muuttavan päätöksen 97/803/EY perustelut ovat käsittämättömiä, riittämättömiä ja aivan virheellisiä. Päätös 97/803/EY ei siis ole perustamissopimuksen 190 artiklassa vahvistettujen edellytysten mukainen.

53 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että perustamissopimuksen 190 artiklassa määrätyissä perusteluissa on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistava yhteisön toimielimen tekemän riidanalaisen toimenpiteen perustelut siten, että henkilöille, joita toimenpide koskee, selviää sen syyt, jotta he voivat puolustaa oikeuksiansa, ja että yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa toimenpiteen laillisuutta (asia T-87/98, International Potash Company v. neuvosto, tuomio 29.9.2000, Kok. 2000, s. II-3179, 65 kohta).

54 Päätöksen 97/803/EY perustelut ovat näiden edellytysten mukaisia. Päätöksen 97/803/EY johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa nimittäin esitetään selkeästi ne syyt, joiden nojalla AKT/MMA-alkuperän kasautumista oli sokerin osalta perusteltua rajoittaa.

55 Myöskään perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskevaa perustetta ei siten voida hyväksyä.

56 Edellä esitetyn perusteella päätöksen 97/803/EY osalta tehty lainvastaisuusväite on hylättävä.

*Asetuksen N:o 2553/97 väitetty lainvastaisuus*

57 Kantaja vetoaa kanteessaan lainvastaisuusväitteensä tueksi viiteen perusteeseen. Ensimmäisessä perusteessaan kantaja väittää, että asetus N:o 2553/97 on lainvastainen, koska sillä pantiin täytäntöön päätös 97/803/EY, joka myös on lainvastainen. Toisessa perusteessaan kantaja väittää, että tuontitodistusten vaatiminen yhteisön ja MMA:iden välillä oli lainvastaista. Kolmas peruste koskee asetuksessa N:o 2553/97 vahvistettujen edellytysten suhteettomuutta. Neljäs peruste koskee asetuksen N:o 2553/97 8 artiklan kolmannen kohdan lainvastaisuutta. Viidennessä perusteessa kantaja puolestaan väittää, että asetuksessa N:o 2553/97 vahvistetut tuonnin rajoitukset ovat Maailman kauppajärjestön piirissä tehdyissä sopimuksissa olevien määräysten vastaisia.

58 Istunnossa kantaja ilmoitti luopuvansa vetoamasta edellä esitettyihin perusteisiin ensimmäistä perustetta lukuun ottamatta.

59 Kantaja vetoaa ensimmäisessä perusteessaan vain niihin väitteisiin, joita on edellä 46—56 kohdassa jo tutkittu, joten asetuksen N:o 2553/97 osalta tehtyä lainvastaisuusväitettä ei myöskään voida hyväksyä.

60 Koska molemmat lainvastaisuusväitteet on todettu perusteettomiksi, nyt käsiteltävä kanne on hylättävä.

## Oikeudenkäyntikulut

61 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien välitoimimenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

62 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaan neuvosto, Ranskan tasavalta, Espanjan kuningaskunta sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, jotka ovat osallistuneet oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Kantaja vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien välitoimimenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**

3) **Väliintulijat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Azizi Lenaerts Jaeger

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä joulukuuta 2001.

H. Jung
kirjaaja

M. Jaeger
jaoston puheenjohtaja